

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/44/2016
Identifikačné číslo spisu: 5313206325
Dátum vydania rozhodnutia: 17.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5313206325.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa O.L., bývajúceho v N., zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Ficek, advokát, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Žilinská č. 14, IČO: 47232757, proti odporcovi Ing. M.S., bývajúcemu v N., zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sasinkova č. 6, IČO: 36727334, o zaplatenie 1 040 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 C 260/2013, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. augusta 2015 sp. zn. 8 Co 282/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi do troch dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 83,98 € na účet advokátskej kancelárie HKP Legal, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Sasinkova č. 6, IČO: 36727334.

Odôvodnenie

Okresný súd Čadca rozsudkom z 24. februára 2015 č.k. 4 C 260/2013-168 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby odporcovi bola súdom uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 1 040 €, ktorá mu patrí ako bývalému prenajímateľovi titulom odporcom (bývalým nájomcom) nezaplateného nájomného za mesiace január až august 2011. Súd prvého stupňa mal vykonaným dokazovaním preukázané, že účastníci 1. septembra 2010 uzatvorili na dobu určitú (od 1. septembra 2010 do 1. septembra 2011) zmluvu o nájme časti bytu nachádzajúceho sa v navrhovateľovom dome (ďalej len „nájomná zmluva“) s tým, že mesačné nájomné bude 130 €. Nájomná zmluva bola uzatvorená platne a nájomný vzťah - napriek viacerým pokusom jeho skoršie ukončenie - zanikol uplynutím času, na ktorý bol nájom zriadený. Odporca v prenajatej časti býval len od 1. septembra 2010 do 29. septembra 2010. V konaní nebolo preukázané, že by predmet nájmu prestal užívať preto, lebo ho nájomca z domu vykázal. Súd prvého stupňa považoval za neprimerané, aby odporca za jeden mesiac faktického bývania platil nájomné aj za ďalších osem mesiacov. Podľa jeho názoru obdobie od októbra 2010 do decembra 2010 bolo dostatočne dlhé jednak na to, aby sa navrhovateľ vyrovnal s tým, že nájom fakticky zanikol, lebo odporca sa už do prenajatej časti domu nevrátil, jednak na to, aby si našiel nového nájomníka. Skutočnosť, že navrhovateľ napriek tomu žiadal nájomné za osem mesiacov, vyhodnotil súd prvého

stupňa ako snahu navrhovateľa potrestať odporcu za to, že sa nerozišli v dobrom. Takýto výkon práva navrhovateľa je však v rozpore s dobrými mravmi a neprináleží mu súdna ochrana (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na to navrhovateľov návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. augusta 2015 sp. zn. 8 Co 282/2015 napadnutý rozsudok potvrdil a rozhodol o trovách konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v primeranom rozsahu zistil rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré po právnej stránke náležite posúdil. Odvolací súd všetky odvolacie námietky, ktorých výpočet podal na strane 2 svojho rozsudku, považoval za nedôvodné. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ sa v danom prípade v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) domáha zaplatenia nájomného za obdobie január až august 2011. Pri zaujímaní tohto záveru poukázal odvolací súd na skutočnosť, že odporca v prenajatej časti domu býval len do 29. septembra 2010 a navrhovateľ podaním návrhu sledoval len svoj ekonomický záujem na inkasovaní nájomného bez ohľadu na to, že predmet nájmu nie je odporcom už dávnejšie užívaný. So zreteľom na to bolo zamietnutie navrhovateľovho návrhu rozsudkom súdu prvého stupňa nielen správne, ale aj spravodlivé. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.), a to aj čo do výroku o trovách konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. V dovolaní uplatnil všetky tri dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je „absolútne nedostatočné, nepresvedčivé a nespĺňa základné zákonné kritériá odôvodnenia odvolacieho súdu“. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku obmedzil len na skonštatovanie správnosti skutkových a právnych záverov prvostupňového súdu a vôbec sa nevyporiadal s jeho zásadnými argumentmi obsiahnutými v odvolaní, ktoré paušálne vyhodnotil ako neodôvodnené. Nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku bolo zasiahnuté do jeho práva na súdnu ochranu a postup, ktorý zvolil odvolací súd pri aplikácii § 219 ods. 2 O.s.p., sa priechil zákonu. Rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, čo - podľa jeho názoru - zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolaním napadnuté rozhodnutie navyše spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ku ktorému došlo najmä v dôsledku toho, že súdy nedostatočne právne vyhodnotili stav, ktorý nastal opustením prenajatej časti domu odporcom. Navrhovateľ totiž, viazaný nájomnou zmluvou, ktorá bola aj po odchode odporcu naďalej účinná, nemohol predmet nájmu prenajať tretej osobe. Je v plnom súlade so zákonom a tiež požiadavkou na spravodlivom usporiadaní záležitostí účastníkov občianskoprávných vzťahov, aby konaním odporcu nebol navrhovateľ finančne poškodený. Odvolací súd prehliadol vnútorný rozpor rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý na jednej strane konštatoval platnosť a záväznosť nájomnej zmluvy, na druhej strane ale navrhovateľovmu právu vyplývajúcejmu z takejto zmluvy odmietol priznať ochranu. Napadnutý rozsudok sa priechi zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdov, lebo v inom skutkovo a právne obdobnom súdnom konaní bolo navrhovateľovmu návrhu vyhovené. Vnútorné rozpory sú zrejmé tiež z úvah súdov o dôsledkoch právneho a faktického skončenia užívania prenajatej časti domu zo strany odporcu. V danom prípade súdy nesprávne aplikovali § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorého použitie vôbec neprichádzalo do úvahy, lebo v danom prípade sa zmluvná strana, ktorá neporušila zákon, domáha plnenia podľa platného dojednania s druhou stranou, ktorá konala v rozpore so zmluvou. Súdy rozhodli bez posúdenia a vyhodnotenia vzájomného vzťahu medzi zásadou zakazujúcou zneužitie práva a zásadou, podľa ktorej zmluvy treba dodržiavať. Súd neprihliadal ani na navrhovateľovu námietku zaujatosti svedkov. Z týchto dôvodov navrhovateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu poprel, že by tento mimoriadny opravný prostriedok navrhovateľa bol prípustný v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a že by boli dané dovolacie dôvody vymenované v § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Žiadal, aby dovolanie bolo „zamietnuté“ ako nedôvodné a aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po

zistení, že, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s ustanovením § 240 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často zdôrazňuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Vzhľadom na to, že najvyšší súd nemá v dovolacom konaní možnosť preskúmať správnosť každého rozhodnutia odvolacieho súdu (viď tiež ďalej 2. až 8.), nemá ani neobmedzenú možnosť „zjednať“ nápravu dôsledkov prípadných nedostatkov, chýb, neúplností alebo iných nesprávností vyskytujúcich sa v rozhodnutiach všeobecných súdov. Zodpovedá to plne zásade, podľa ktorej právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej; to platí aj pre dovolacie konanie (I. ÚS 4/2011).

Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane. Porušenie princípov spravodlivého procesu totiž spočíva „v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa“ (II. ÚS 172/03).

Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci

došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj Roseltrans proti Rusku, rozsudok z roku 2005). Vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010) ESĽP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnuté v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru ESĽP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí ESĽP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajné výnimky z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

2. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Predmetné dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. prípustné nie je.

3. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

4. Dovolateľ namieta, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

5. K dovolacej argumentácii, v rámci ktorej navrhovateľ namieta, že k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je - ako sám tvrdí - nedostatočne odôvodnené, nereagujúce na jeho odvolaciu argumentáciu a v dôsledku toho nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza nasledovné:

Judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V preskúmvanej veci obsah spisu v ničom neodôvodňuje uplatnenie druhej vety predmetného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len takých ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry ESĽP (vid' vyššie 1.). O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred prvostupňovým a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

K námietke navrhovateľa, že odvolací súd sa nevyjadril k dôvodom obsiahnutým v jeho odvolaní, je potrebné uviesť, že obsahovou zložkou každého odvolania sú odvolacie námietky, podstatu ktorých

logicky a nevyhnutne tvorí argumentácia odvolateľa, že postup súdu prvého stupňa alebo jeho rozhodnutie sú z toho - ktorého dôvodu nesprávne. Pokiaľ by za správny mal byť považovaný názor, že odvolací súd musí vždy dopodrobna reagovať úplne na všetky dôvody odvolania, bolo by ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. nepoužiteľné. Odvolací súd môže podľa tohto ustanovenia postupovať, ak sú splnené dve podmienky: a/ výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia je vecne správny, b/ odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že tieto podmienky sú splnené, má aplikácia § 219 ods. 2 O.s.p. oporu v zákone a nemôže byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Treba dodať, že aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď bez výslovného vyjadrenia) aj záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybníť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V danom prípade zo spisu vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru, že obe vyššie uvedené podmienky aplikácie § 219 ods. 2 O.s.p. sú splnené. Postup pri aplikácii ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ktorý zvolil odvolací súd, nevykazuje znaky procesnej vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za vadu konania podľa tohto ustanovenia nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

6. Navrhovateľ zastáva názor, že v konaní došlo k tzv. inej (v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podriadiť pod § 237 ods. 1 O.s.p., ale ich dôsledok sa mohol prejavíť na výsledku konania, ktorý je formulovaný vo výroku meritórneho súdneho rozhodnutia. Pri hodnotení konkrétne namietanej vady dovolací súd skúma, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, ak by k predmetnej vade konania nedošlo.

„Iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

Pre prípad, že dovolateľ namieta tiež nesprávne vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania (prehliadnutie zaujatosti svedkov), treba pripomenúť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

I keby teda v preskúmvanej veci došlo k dovolateľom namietanej tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť jeho dovolania.

7. Dovolateľ napokon namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne

závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok vecnému posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov (napríklad o faktickom a právnom skončení nájmu, o právnych dôsledkoch neužívania predmetu nájmu po definitívnom odchode odporcu z navrhovateľovho domu, možnosti aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, o vzájomnej korelácii požiadavky, aby nedochádzalo k zneužívaniu a práva a požiadavky, aby sa zmluvy dodržiavali).

K dovolacej argumentácii navrhovateľa je potrebné ako poznámku uviesť, že ak súd v dvoch alebo viacerých skutkovo a právne identických veciach rozhodol odlišne, ide bezpochyby o nežiaduci jav, ktorý nasvedčuje tomu, že jedno z rozhodnutí je nesprávne. I keby ale nesprávnym bolo práve navrhovateľom napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, nezakladalo by to prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ sa súd vo svojom neskoršom rozhodnutí (prípadne) dostatočne argumentačne nevysporiadal so závermi skoršieho rozhodnutia v skutkovo a právne obdobnej veci, mohlo by ísť o nedostatok odôvodnenia neskoršieho rozhodnutia majúci za následok jeho prípadnú nepreskúmateľnosť, teda „inú vadu“ konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Ako už ale bolo uvedené, vada tejto povahy nezakladá prípustnosť dovolania.

Naostatok treba uviesť, že ak pred rozhodnutím súdu vydal iný súd (senát) rozhodnutie, v ktorom podobnú otázku posúdil odlišne od napadnutého rozhodnutia, nemá to samo osebe vplyv na súlad napadnutého rozhodnutia s Ústavou Slovenskej republiky a možnosť, že napadnutým rozhodnutím bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 (porovnaj m. m. IV. ÚS 84/2013).

8. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

9. So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania navrhovateľa nevyplýva z ustanovenia § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia navrhovateľom namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

10. V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátskej kancelárie za jeden úkon právnej služby, a to vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu navrhovateľa [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 61,41 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné [§ 16 ods. 3 vyhlášky (8,58 €)] a 20% DPH (13,99 €) predstavuje spolu 83,98 €. Pokiaľ odporca požadoval náhradu trov dovolacieho konania aj za iné úkony právnej služby, dovolací súd postupoval v súlade so zaužívanou praxou najvyššieho súdu (viď viaceré rozhodnutia, napríklad sp. zn. 1 Cdo 145/2010, 3 Cdo 339/2013, 5 Cdo 51/2009, 3 Cdo 446/2013) a odporcovi náhradu trov za tieto úkony nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.